

Sortförsök i vårvete

Av Försöksledare Arne Ljungars,
Hushållningssällskapet i Kristianstad.

Under hösten 2006 har 3 sortförsök i vårvete skördats, tabell 1. I tabell 2 kan man studera medeltalen de olika åren samt femårsmedeltal från 2002-2006. På samma sätt som för övriga grödor finns från och med 2003 relativtalen och antalet försök från de olika enskilda åren för att visa vilka år som sorterna provats och hur de avkastat de olika åren. I tabell 3 finns medeltal med svampbehandlade led och obehandlade medan tabell 4 redovisar hur sorterna klarar sig i de skånska odlingsområdena. Tabellerna 5 och 6 visar sorterernas egenskaper jämfört med mätaren Vinjett.

Alla egenskaper är medeltal över 5 år, i tabell 5 från de svampbehandlade leden medan svampgraderingarna i tabell 6 är hämtade från de obehandlade leden. Säkerheten i egenskapsskillnader ökar med antalet år som sorterna varit med i försöken. Sorter med högre och mycket högre skörd än de vanliga odlade sorterna i Skåne kommer att missgynnas i kvalitetsegenskaperna proteinhalt och volymvikt medan stråstyrkan egentligen blir för bra om man tänker sig en något högre kvävegiva.

Tabell 1. Enskilda vårveteförsök 2006. Skörd. Obehandlat och fungicidbehandlat. Behandlat = 0,5 Tilt Top st 31 och 0,25 Comet + 0,6 Proline st 47-49.

L7-301	504/06 Per Persson,, Svarthjärup, Staffanstorp Förfrukt: Sockerbetor Jordart: mmh mo LL. pH 7,2 Sådd: 26/4. CV% 6,1					2/06 Br Jönsson, Eskilstorps Gård, Vittskövle Förfrukt: Sockerbetor Jordart: nmh I Mo. pH 8,1 Sådd: 24/4. CV% 2,0					
	Obehandlat		Behandlat		merskörd dt/ha	Obehandlat		Behandlat		merskörd dt/h	
SORT	dt/ha	rel	dt/ha	rel		dt/ha	rel	dt/ha	rel		
SW Vinjett	54,0	100	51,8	100	-2,2		65,7	100	74,4	100	8,7
SW Kronjet, 39109	52,9	98	53,6	103	0,7		71,9	110	78,7	106	6,8
SW Kadrilj, 40214	53,0	98	65,5	126	12,5		63,1	96	79,4	107	16,3
SW Kungsjet, 40239	59,1	109	55,9	108	-3,2		75,9	116	78,5	105	2,6
SW 41209, Soljet	56,0	104	58,5	113	2,5		77,0	117	80,4	108	3,4
IGP Triso (SSd)	48,1	89	52,1	101	4,0		61,8	94	74,0	99	12,2
DSP Quarna, CH211(SSd)	50,3	93	48,9	94	-1,4		60,3	92	67,9	91	7,6
LP Taifun (SSd) EU	52,4	97	55,1	106	2,7		73,9	112	79,2	106	5,3
LP Trappe (SSd) EU	52,8	98	60,0	116	7,2		70,2	107	76,7	103	6,5
Ack Picolo (SSd) EU	53,9	100	55,1	106	1,2		73,5	112	82,6	111	9,1
DSP CH211-12529(SSd)EU	58,3	108	53,6	103	-4,7		70,8	108	78,2	105	7,4
LP Ashby (PI) EU	54,4	101	62,0	120	7,6		61,5	94	79,2	106	17,7
SW 41365	53,7	99	53,2	103	-0,5		75,0	114	77,0	103	2,0
SW 43392	57,6	107	55,2	107	-2,4		75,7	115	80,6	108	4,9
SW 43439	54,3	101	58,8	114	4,5		65,5	100	79,3	107	13,8

Tabell 1 forts. Enskilda vårveteförsök 2006.

L7-301		932/06			
		AB Jordberga Gård, Jordberga, Klagstorp			
		Förfrukt: Sockerbetor			
		Jordart: nmh mo LL. pH 7,8			
		Sådd: 23/4. CV% 8,5			
SORT	Obehandlat		Behandlat		merskörd dt/ha
	dt/ha	rel	dt/ha	rel	
SW Vinjett	60,3	100	61,5	100	1,2
SW Kronjet, 39109	60,4	100	60,4	98	±0
SW Kadriļj, 40214	55,5	92	72,1	117	16,6
SW Kungsjet, 40239	61,2	102	65,4	106	4,2
SW 41209, Soljet	63,3	105	71,9	117	8,6
IGP Triso (SSd)	57,6	96	62,5	102	4,9
DSP Quarna, CH211(SSd)	49,9	83	65,5	106	15,6
LP Taifun (SSd) EU	54,9	91	67,2	109	12,3
LP Trappe (SSd) EU	60,4	100	66,0	107	5,6
Ack Picolo (SSd) EU	61,3	102	75,7	123	14,4
DSPCH211-12529(SSd)EU	57,1	95	63,9	104	6,8
LP Ashby (PI) EU	61,5	102	71,2	116	9,7

Tabell 2. Kärnskörd av vårvete i Skåne, M-tal av riks- och länsförsök.

SORT	2006			2005		2004		2003		2002		2002 - 2006		
	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel tal
Vinjettskörden, dt/ha				89,8		63,8		76,0		78,3				
SW Vinjett	3	63,7	100	3	100	3	100	4	100	7	100	20	69,6	100
IGP Triso SSd	3	61,8	97	3	97	3	100	4	105	4	96	17	68,9	99
Kronjet	3	65,4	103	3	104	3	107	4	105	7	101	20	72,1	104
DSP Quarna	3	59,6	93	3	90	3	92	4	92	3	88	16	63,0	91
SW Kadriļj	3	67,2	105	3	104	3	99	4	104	3	103	16	71,7	103
SW Kungsjet	3	68,4	107	3	104	3	109	4	104	3	102	16	73,1	105
Soljet SW 41209	3	70,3	110	3	107	3	107	4	107			13	74,6	107
SW 41365	2	66,7	105	3	102							5	71,7	103
LP Taifun SSd	3	66,2	104	3	104							6	72,1	104
Ack Picolo SSd	3	69,4	109	3	104							6	73,7	106
DSP CH211-12529 SSd	3	66,1	104	3	100							6	70,6	101
SW 43392	2	69,3	109											
SW 433439	2	66,5	104											
LP Trappe SSd	3	66,8	105											
LP Ashby SSd	3	67,4	106											
x cv% REP	3	66,3	3,7	3	3,3	3	4,3	4	3,2	7	2,7	20	71,0	3,5
LSDPROB F1		4,30	.0012		.0005		.0045		.0001		.0001		2,70	.0001

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök, ej fet stil, är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 3. Jämförelse mellan vårvetesorter svampbehandlade och obehandlade.

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2006						BEHANDLINGSEFFEKT 2002-2006							
	Obehandlat			Mer sk. f. beh. dt/ha	Behandlat			Obehandlat			Mer sk. f. beh. dt/ha	Behandlat		
	Ant förs	Skörd dt/ha	Rel. tal		Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant förs	Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha		Rel. tal		
SW Vinjett	3	62,1	100	3,2	65,3	100	20	65,9	100	7,5	73,4	100		
IGP Triso SSd	3	58,0	93	7,6	65,6	100	17	64,9	99	8,1	73,0	99		
Kronjet	3	63,9	103	3,0	66,9	103	20	68,6	104	7,1	75,7	103		
DSP Quarna	3	55,7	90	7,8	63,5	97	16	60,2	91	5,7	65,9	90		
SW Kadriļj	3	59,4	96	15,6	75,0	115	16	66,6	101	10,4	77,0	105		
SW Kungsjet	3	67,5	109	1,8	69,3	106	16	69,4	105	7,6	77,0	105		
Soljet SW 41209	3	67,6	109	5,4	73,0	112	13	71,2	108	6,9	78,1	106		
SW 41365	2	65,5	105	2,3	67,8	104	5	68,9	105	5,7	74,6	102		
LP Taifun SSd	3	62,6	101	7,3	69,9	107	6	68,2	104	7,9	76,1	104		
Ack Picolo SSd	3	65,1	105	8,7	73,8	113	6	69,0	105	9,4	78,4	107		
DSP CH211-12529 SSd	3	64,2	103	3,7	67,9	104	6	66,7	101	8,0	74,7	102		
SW 43392	2	67,8	109	2,9	70,7	108								
SW 433439	2	61,1	98	10,7	71,8	110								
LP Trappe SSd	3	63,3	102	6,9	70,2	108								
LP Ashby SSd	3	61,3	99	12,2	73,5	113								
x cv% REP	3	63,0	5,1		69,6	4,1	20	67,2	4,8		74,9	3,8		
LSD PROBF1		5,70	.0039		5,00	.0006		3,60	.0001		3,20	.0001		

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök, ej fet stil, är jämförelsen ganska osäker.

Svampbehandling: 2002, St 31, 1,0 | Stereo + st 51 0,6 | Amistar och 0,4 | Forbel.
 2003, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47 0,6 | Amistar och 0,5 | Tilt Top.
 2004, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,5 | Comet och 0,5 | Tilt Top.
 2005, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,3 | Comet + 0,4 | Proline.
 2006, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,25 | Comet + 0,6 | Proline.

Tabell 4. Vårvete, områdesvis indelning 2002 - 2006. Kärnskörd och rel. tal.

SORT	Område 1A			Område 3			Område 4B		
	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel. tal.
SW Vinjett	11	74,6	100	2	69,4	100	6	71,9	100
IGP Triso SSd	10	73,1	98	1	71,2		5	72,8	101
Kronjet	11	76,9	103	2	72,2	104	6	75,3	105
DSP Quarna	9	67,5	90	2	60,5	87	5	67,5	94
SW Kadriļj	9	77,3	104	2	71,8	104	5	73,1	102
SW Kungsjet	9	78,1	105	2	71,7	103	5	76,2	106
Soljet SW 41209	8	79,2	106	1	71,3		4	78,7	109
SW 41365	3	76,6	103				2	74,8	104
LP Taifun SSd	4	76,2	102				2	76,7	107
Ack Picolo SSd	4	78,4	105				2	77,1	107
DSP CH211-12529 SSd	4	76,0	102				2	72,7	101
x cv% REP	11	75,8	3,5	2	69,7	2,2	6	74,3	2,1
LSD PROBF1		3,00	.0001		5,00	.0107		4,80	.0007

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök, ej fet stil, är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 5. Sortegenskaper i vårvete, behandlade led, under åren 2002 - 2006.

SORT	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Mogn. dagar **	Liter-vikt g	Tusen-kornv. g	Protein % av ts	Falltal
SW Vinjett	17,3	88	95	119	787	40,1	13,6	213
IGP Triso SSd	0,5	-2	0	1	15	2,0	0,3	18
Kronjet	-0,5	1	-3	1	11	0,5	0,4	21
DSP Quarna	-0,2	4	-6	-1	14	2,8	2,5	29
SW Kadrij	-0,1	4	-4	0	15	3,8	-0,1	11
SW Kungsjet	-0,4	3	-3	2	22	1,3	-0,3	21
Soljet SW 41209	0,8	6	-3	5	24	-0,1	-0,6	-10
SW 41365	-0,1	9	-5	2	28	-0,4	-0,9	27
LP Taifun SSd	0,3	-18	-9	-1	18	6,8	-0,2	107
Ack Picolo SSd	0,6	-24	-8	0	10	3,2	-0,3	47
DSP CH211-12529 SSd	0,2	-5	-9	-1	-10	4,8	0,8	-24
x cv% REP	17,4	86	91	120	800	42,3	13,7	235
LSDPROBF1	0,7	14	3	2	10	2,0	0,5	69

Sortegenskaper för Vinjett. Övriga med avvikelser från Vinjett, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

Tabell 6. Sjukdomskänslighet i obehandlade led jämfört med Vinjett.

SORT	Mjöldagg % I obehandl. led		Septoria % I obehandl. led		Bladfläcksjuka % I obehandl. led	
	2006	2002-2006	2006	2002-2006	2006	2002-2006
SW Vinjett	2	6		4	Inga graderade angrepp	
IGP Triso SSd	0	3		0		
Kronjet	-1	-2		-1		
DSP Quarna	0	3		2		
SW Kadrij	3	8		-1		
SW Kungsjet	-1	-1		0		
Soljet SW 41209	-1	-1		0		
SW 41365	-1	0		0		
LP Taifun SSd	-1	0		-2		
Ack Picolo SSd	1	4		1		
DSP CH211-12529 SSd	-1	1		-1		
SW 43392	-2					
SW 433439	1					
LP Trappe SSd	-1					
LP Ashby SSd	1					
x cv% REP	2	7		4		
LSDPROBF1	2	4		2		

Värdena anger procent angrepp på den gröna bladytan hos Vinjett. För övriga avv. från Vinjett.
Under 2004, 2005 och 2006 graderades ingen Septoria och Bladfläcksjuka i vårvete.

Beskrivning av enskilda sorter

SW Vinjett från Svalöf Weibull har god bakkingskvalitet, men inte riktigt i nivå med den tidigare mätaren Dragon. Den har hög avkastning, bra falltal, hög proteinhalt. Strået är ganska långt och styvt medan känsligheten för mjöldagg är låg, men känslighet för septoria hög vilket visade sig 2003 då svampbehandlingen gav stor skördeökning.

IGP Triso från Scandinavian Seed har god bakkingskvalitet. Avkastningen är något lägre jämfört med Vinjett, men mycket högre år 2003. Strået är lika långt. Volymvikt, tusenkornvikt, proteinhalt och falltal är något högre. Känslighet för mjöldagg högre medan den är ungefär densamma för Septoria. Den svarar normalt bra på en svampbehandling och skörden ökar ungefär som hos Vinjett.

SW Kronjet från Svalöf Weibull har hög avkastning. Något kortare strå och bra falltal. Angrips lite av mjöldagg medan Septoriaangreppen ligger obetydligt lägre än angreppen hos Vinjett.

DSP Quarna är en sort från Scandinavian Seed med mycket hög proteinhalt. Avkastningen sämre än Vinjetts, men förhoppningsvis kan detta bli ett mycket bra kvalitetsvete. Kort, styvt strå, tidig mognad och bra falltal. Sjukdomsgraderingarna i nivå med Vinjetts och den har svarat bra på svampbehandlingen.

SW Kadriļ är en ny sort från Svalöf Weibull med hög avkastning, särskilt i svampbehandlade led. Strået är kortare och styvare. Mognar som Vinjett. Känslig för mjöldaggs- och septoriaangrepp. Den gav 2006 stor mer-skörd för svampbehandlingen.

SW Kungsjet är en ny sort från Svalöf Weibull med mycket hög avkastning. Kortare, styvare strå, hög volymvikt. Bra motståndskraft mot mjöldagg men sämre mot Septoria. Uppges inte hålla måttet som kvalitetsvete.

SW 41209, Soljet, är ett nytt högavkastande vårvete från Svalöf Weibull. Kortare, styvare strå. Mognar mycket sent. Inte så känslig för svampangrepp och svarar mindre för svampbehandlingen.

SW 41365 är ett nytt vårvete från Svalöf Weibull med hög avkastning som har givit något lägre skördeökning för vampfbehandlingen. Kortstråig, stråstyvt med högre volymvikt.

LP Taifun är ett nytt vårvete från Scandinavian Seed med hög avkastning som gett stor skördeökning för svampbehandlingen. Kort, svagt strå med bra falltal.

Ack Picolo är ett nytt vårvete från Scandinavian Seed med stor skördeökning för svampbehandling, vilket förklaras av dess ganska stora svampkänslighet. Kort, mycket svagt strå.

DSP CH211-12529 är ett nytt vårvete från Scandinavian Seed med hög avkastning. Kort, något svagare strå.